

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ І МЕНЕДЖМЕНТУ ЗЕД

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету менеджменту

Т. Г. Шавкун
(ініціали та прізвище)

(підпис)

2018 р.

«Зовнішньоекономічна діяльність підприємства»
(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра
(назва освітнього ступеня)

спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
(шифр, назва спеціальності)

освітньо-професійна
програма Підприємництво та комерційна логістика

Укладач Коваленко Н.М., к.е.н., доцент,
доцент кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту ЗЕД
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри бізнес-адміністрування і
менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Протокол № 1 від “29” серпня 2018 р.
Завідувач кафедри бізнес-адміністрування і
менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

(підпис)

Д.Т. Бікулов
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету менеджменту

Протокол № 1 від “30” серпня 2018 р.
Голова науково-методичної ради факультету
менеджменту

(підпис)

О.В. Юдіна
(ініціали, прізвище)

2018 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <u>07 Управління і адміністрування</u> (шифр і назва)	нормативна	
Розділів – 2	Спеціальність <u>076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність</u> (шифр і назва)	Цикл дисциплін професійної підготовки	
	Освітньо-професійна програма	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 150	<u>Підприємництво та комерційна логістика</u>	3-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 7,7	Рівень вищої освіти: бакалаврський	28 год.	8 год.
		Практичні	
		14 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		108 год.	134 год.
		Вид контролю	
		екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» є надання студентам системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності підприємства, а також формування навичок їх практичного використання.

Основними завданнями вивчення дисципліни є підготовка студентів до розв'язання конкретних завдань та прийняття управлінських рішень у галузі зовнішньоекономічної діяльності підприємства в умовах ринкової моделі господарювання, зокрема:

- розуміння сутності зовнішньоекономічної діяльності підприємства, цілей, мотивів і передумов її виникнення, правового та економічного середовища розвитку;
- вивчення видів та форм ЗЕД підприємства;

- усвідомлення економічної природи комерційних операцій на зовнішніх ринках;
- вивчення принципів укладання та виконання зовнішньоекономічних угод;
- проведення економічного аналізу ЗЕД підприємства, визначення її ефективності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- поняття та види зовнішньоекономічної діяльності підприємства;
- загальні риси і специфіку менеджменту ЗЕД у порівнянні з внутріфірмовим менеджментом підприємства;
- особливості розвитку ЗЕД і управління нею в Україні;
- роль і специфіку державного регулювання ЗЕД, а також методи і систему органів цього регулювання;
- особливості управління ЗЕД на підприємстві, методи і систему органів управління ЗЕД на рівні підприємства;
- особливості планування ЗЕД на підприємстві, процес організації управління ЗЕД на підприємстві, її маркетингове забезпечення;
- характеристику зовнішньоторгових операцій і угод, а також етапи їх оформлення;
- питання транспортного забезпечення ЗЕД та організації міжнародних перевезень;
- форми міжнародних розрахунків у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.

вміти:

- професійно керувати тією чи іншою ланкою зовнішньоторгового підрозділу підприємства;
- самостійно приймати вірні рішення у галузі управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства;
- виявляти тенденції та перспективи розвитку конкретних ринків і використовувати ці результати у своїй практичній діяльності;
- аналізувати діяльність фірм-контрагентів, фірм-конкурентів та міжнародних організацій;
- розробляти стратегію ЗЕД підприємства та планувати її реалізацію;
- створювати оптимальну організаційну структуру управління ЗЕД;
- розробляти та оформлювати зовнішньоторгові контракти купівлі-продажу;
- визначати ціни та умови постачання товарів у контракті купівлі-продажу;
- аналізувати ефективність зовнішньоторгових операцій та готувати практичні поради щодо її підвищення;
- вести зовнішньоторгову комерційну кореспонденцію, оформляти відповідну зовнішньоторгову і комерційну документацію.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- володіння знаннями предметної області та розумінням професійної діяльності, застосування практичних знань у реальних ситуаціях;
- застосування знань із особливостей здійснення зовнішньоекономічної діяльності, зовнішньоекономічних операцій у практичній діяльності;
- застосування знань щодо нормативно-правового забезпечення та інституційного регулювання зовнішньоекономічної діяльності у практичній діяльності;
- здатність розуміти сутність принципів, норм та правил митно-тарифного регулювання, реалізації основних процедур державного митного контролю в Україні;
- уміння класифікувати методи прийняття управлінських рішень щодо застосування способів та форм організації зовнішньоекономічної діяльності;
- здатність за результатами аналітичної діяльності визначати напрямки та способи організації зовнішньоекономічної діяльності підприємства, обґрунтовувати їх доцільність та ефективність;
- уміння визначати митну вартість товарів та загальнодержавні податки, враховуючи базисні умови поставок "Інкотермс-2010".

Міждисциплінарні зв'язки.

Вивчення навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» базується на теоретичних положеннях класиків економіки, менеджменту, маркетингу, соціології, психології, соціальної психології та педагогіки. Основою вивчення є теоретичні положення щодо заснування бізнесу, управління персоналом, організаціями, налагодження та координації їх роботи в сучасних умовах ринку, розробки механізмів їх розвитку. Базою для вивчення дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» є отримані студентами знання з таких дисциплін: «Основи підприємництва», «Економіка торгівлі», «Організація торгівлі», «Основи біржової діяльності», «Правове регулювання підприємницької та біржової діяльності», «Організація і технологія біржової торгівлі», «Ділові комунікації в підприємстві», «Торговельні аспекти європейської кооперації», «Інформаційні системи в підприємстві та біржовій діяльності».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Зовнішньоекономічна діяльність: суть, регулювання і управління

Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки

Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки. Функції зовнішньоекономічної діяльності. Напрями впливу зовнішньоекономічного чинника на національну економіку. Сутність поняття «зовнішньоекономічна діяльність», основні види і форми зовнішньоекономічної діяльності. Причини і передумови розвитку зовнішньоекономічної діяльності. Мотиви розвитку зовнішньоекономічної діяльності на рівні підприємства. Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Поняття об'єкта та суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності. Право на здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Місце дисципліни в системі загальноосвітніх і професійно орієнтованих дисциплін. Актуальність та практична спрямованість дисципліни, її структура і послідовність вивчення.

Тема 2. Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Зовнішньоекономічна політика держави. Сучасні концептуальні підходи до формування зовнішньоекономічної політики України в контексті реалізації національних економічних інтересів. Основні етапи розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Аналіз та оцінка сучасного стану зовнішньоекономічної діяльності України. Характеристика основних показників розвитку зовнішньоекономічного сектора країни: абсолютні (обсяг та динаміка зовнішнього товарообігу; торговельне сальдо, генеральна торгівля), відносні (індекси динаміки експорту та імпорту, коефіцієнт покриття імпорту експортом, індекс концентрації експорту, індекс «умов торгівлі», індекс імпортової залежності країни, індекс чистої торгівлі), показники структури (індекс диверсифікації експорту/імпорту, частка продукції обробної промисловості в загальному обсязі експорту продукції, індекс географічної концентрації експорту/імпорту); показники інтенсивності та ефективності зовнішньоекономічних зв'язків країни. Платіжний баланс України, його структура та характеристика.

Тема 3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності: принципи, цілі, методи. Еволюція системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Національне та наднаціональне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Характеристика органів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні та їх компетенції. Органи місцевого самоврядування та регіональний аспект регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Недержавні органи регулювання зовнішньоекономічної діяльності: торгово-промислові палати, фондові та валютні біржі. Економічні та адміністративні методи регулювання зовнішньоекономічної

діяльності. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Реєстрація суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 4. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Сутність митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Принципи митного регулювання. Митні органи України: завдання, функції, структура. Види і методи здійснення митного контролю. Характеристика митних режимів: експорту, імпорту, транзиту, реекспорту, реімпорту, тимчасового ввезення (вивезення), переробки на митній території України, переробки поза межами митної території України, знищення і руйнування, магазину безмитної торгівлі, митного складу, спеціальної митної зони, відмови на користь держави. Товарна номенклатура зовнішньоекономічної діяльності. Порядок митного оформлення товарів. Основні митні документи та специфіка їх оформлення. Плата за митне оформлення товарів. Декларування товарів: форми та процедури. Митна вартість та методи її визначення. Мета і сфера застосування правил інтерпретації міжнародних торговельних термінів «Incoterms 2010». Мито як інструмент економічного регулювання. Єдиний митний тариф. Види мита: адвалорне, специфічне і змішане. Порядок визначення мита. Види митних ставок.

Тема 5. Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності

Види та функції податків у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Сутність та порядок нарахування митних податків (податку на додану вартість (ПДВ), мита, акцизного збору) у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Особливості оподаткування залежно від митного режиму. Порядок відшкодування ПДВ при експорті. Проблеми бюджетної заборгованості з ПДВ і шляхи їх вирішення. Операції, які звільняються від стягнення ПДВ. Єдиний збір, що стягується у пунктах пропуску через митний кордон. Відображення митних платежів у вантажній митній декларації (ВМД). Особливості оподаткування імпорту послуг. Порядок визначення митної вартості зовнішньоекономічного контракту купівлі-продажу товарів.

Тема 6. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Нетарифні засоби регулювання, їх класифікація і характеристика. Механізм впливу нетарифних засобів регулювання на економіку країни. Інструменти нетарифного регулювання. Кількісні обмеження: ліцензування і квотування. Класифікація квот за напрямом дії та масштабом охоплення. Порівняльний аналіз ефективності застосування імпортного тарифу та імпортової квоти. Перелік товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню. Види та способи розподілу ліцензій. Механізм оформлення документів для отримання ліцензій. Фінансові засоби нетарифного регулювання: експортні кредити, експортні субсидії, імпортові депозити. Антидемпінгові заходи, визначення демпінгової маржі та величини шкоди національним виробникам. Нарухування антидемпінгового та компенсаційного мита. Сертифікація, стандартизація, технічні бар'єри, вимоги щодо вмісту місцевих компонентів, вимоги щодо упакування та маркування товарів. Сутність політики державних закупівель.

Тема 7. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Сутність, основні принципи та інструменти валютного регулювання. Поняття валютної політики держави та її складові. Об'єкти та суб'єкти валютного регулювання. Валюта, валютний курс, валютні цінності. Номінальний і реальний валютний курс. Порядок придбання і використання валюти, здійснення розрахунків в іноземній валюті. Система валютного контролю. Види валютних операцій. Зобов'язання щодо обов'язкової конвертації іноземної валюти за курсом Національного банку України. Обмеження щодо перевезення та пересилання валютних цінностей. Українська міжбанківська валютна біржа та її функції. Механізм проведення торгів іноземною валютою на Українській міжбанківській валютній біржі.

Тема 8. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності

Сутність міжнародних розрахунків та необхідність банківського обслуговування у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Форми розрахунків: аванс, акредитив, інкасо, платіж за відкритим рахунком, банківський переказ. Види і засоби платежу. Готівковий платіж, авансовий платіж, платіж у кредит. Вексель, чек. Основні види банківських послуг у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Документальне оформлення банківських операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності: депозитних, розрахункових, валютообмінних та кредитних операцій. Кореспондентські відносини у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Форми кредитування експортерів та імпортерів. Платіжні системи: SWIFT, CHIPS, TARGET. Система клірингу. Оцінка надійності та вибір комерційних банків суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності.

Розділ 2.

Організація і техніка здійснення зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві

Тема 9. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки

Передумови і мотивація виходу підприємств на зовнішні ринки. Класифікація фірм, діючих на світовому ринку. Пошук та вибір партнерів на світовому ринку. Вивчення фірм іноземних партнерів. Організація роботи зі збирання інформації та вивчення фірм-партнерів. Класифікація і характеристика форм виходу на зовнішні ринки. Критерії вибору форм виходу підприємств на зовнішні ринки. Прямий і непрямий експорт. Спільне підприємництво та пряме іноземне інвестування як форми виходу підприємства на зовнішні ринки. Умови функціонування підприємств на зовнішніх ринках. Вивчення й аналіз ринку. Дослідження потенційних можливостей фірми при виході на зовнішні ринки. Способи встановлення контактів з потенційним партнером.

Тема 10. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства

Зовнішньоторговельна ціна: сутність поняття, функції, класифікація зовнішньоторговельних цін. Цінова політика підприємства, обґрунтування зовнішньоторговельних цін. Основні фактори ціноутворення в зовнішньоекономічній діяльності. Принципи визначення світових цін. Трансфертні ціни: їх сутність та функції. Особливості трансфертного ціноутворення. Ціноутворення в електронній торгівлі. Специфіка формування цін на сировинні товари та готові вироби. Біржовий механізм формування ціни товару. Етапи формування ціни зовнішньоекономічного контракту. Рівень ціни, базис ціни, одиниця виміру ціни. Способи фіксації цін. Цінові знижки і надбавки. Валюта ціни і валюта контракту.

Тема 11. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку

Сутність та види посередницької діяльності. Характеристика посередників за обсягом повноважень та за місцем, що вони посідають на зовнішніх ринках. Основні функції торговельно-посередницьких компаній. Агенти, представники, брокери, маклери. Угоди комісії, їх особливості. Угоди чистої комісії. Договір «делькредере». Угоди консигнації, особливості і можливості здійснення. Основні обов'язки консигнанта та консигнатора. Агентські угоди. Основні обов'язки принципала та агента. Угода про надання права на продаж. Торгові агенти, агенти повірені: обов'язки, особливості, регулювання. Дистриб'ютори, дилери, їх місце на ринку. Прості агенти, агенти з правом «першої руки», монопольні (ексклюзивні) агенти. Регулювання посередницьких операцій в Україні.

Тема 12. Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності

Сутність та особливості компенсаційних угод. Класифікація компенсаційних угод (угод зустрічної торгівлі): бартерні угоди, прямі компенсаційні угоди, компенсаційні угоди на комерційній основі, компенсаційні угоди на основі виробничого співробітництва. Операції натурального обміну. Операції, які передбачають участь продавця в реалізації товарів, запропонованих покупцем. Комерційна компенсація, зустрічні закупівлі, авансові закупівлі, угоди типу «світч», угоди типу «офсет», рамочні угоди, угоди позитивної зустрічної торгівлі, угоди щодо зворотного експорту, програми пов'язання імпорту та експорту і обов'язки, які передбачають участь інвестора в експорті товарів країни-імпортера. Операції в рамках промислового співробітництва. Співробітництво на комерційній основі, виробнича кооперація, франчайзинг, операції з давальницькою сировиною.

Тема 13. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів

Поняття зовнішньоекономічного контракту. Умови зовнішньоекономічного контракту: обов'язкові та додаткові. Зміст і характеристика основних умов контракту. Преамбула. Предмет контракту. Кількість та якість товару в контракті. Базисні умови поставки. Термін і дата постачання. Пакування і маркування. Валютні та фінансові умови зовнішньоекономічних контрактів. Ціна товару. Базис ціни згідно міжнародних умов постачання товарів «Інкотермс-2010».

Спосіб фіксації ціни. Види цін: тверда, гнучка, рухлива, з наступною фіксацією. Валюта ціни і валюта платежу. Умови перерахунку валюти ціни у валюту платежу. Умови платежу. Упакування й маркування. Гарантії на технічне обслуговування. Порядок приймання товару. Рекламациї і штрафні санкції. Арбітраж. Форс-мажорні обставини. Інші умови.

Тема 14. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства

Економічний аналіз у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Аналіз виконання зобов'язань з експортно-імпортних операцій. Аналіз динаміки зовнішньоекономічної діяльності. Аналіз раціональності використання коштів у зовнішній торгівлі: оборотність оборотних коштів у зовнішньоторговельних операціях, аналіз обороту коштів у товарах, аналіз обороту коштів у розрахунках, аналіз накладних витрат при експорті та імпорті товарів.

Методологічні підходи до визначення ефективності зовнішньоекономічної діяльності. Система показників ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Оцінка економічної ефективності. Оцінка валютної ефективності експорту і імпорту. Вплив зовнішньоекономічної діяльності підприємства на його фінансові результати.

Тема 15. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування

Сутність та класифікація ризиків зовнішньоекономічної діяльності. Характеристика транспортних, комерційних, політичних, валютних, митних ризиків та ризиків у міжнародних розрахунках. Методи страхування ризиків у зовнішньоекономічній діяльності. Особливості самострахування. Класифікація транспортних ризиків та їх перехід від продавця покупцю за міжнародними умовами постачання товарів «Інкотермс-2010». Способи транспортного страхування та умови страхування вантажів у зовнішньоекономічній діяльності. Основні методи управління ризиками при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності: страхування, хеджування, застосування різних форм і методів кредитно-розрахункових відносин, аналіз і прогнозування кон'юнктури (попиту, пропозиції, ціни) на зовнішньому ринку.

Тема 16. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності

Сутність та система регулювання міжнародних перевезень. Правове регулювання міжнародних перевезень. Види міжнародних перевезень: автомобільні, авіа, морські, річні, змішані, трубопровідні. Організація міжнародних перевезень. Фактори, що впливають на вибір виду транспорту. Особливості міжнародних перевезень різними видами транспорту: морських, залізничних, автомобільних, авіаційних. Товарно-транспортна документація. Основні види супроводжувальних транспортних документів: супроводжувальна транспортна накладна, коносамент, автодорожня накладна (CMR), автовантажна накладна (airwaybill), залізнично дорожня накладна. Формування ціни на транспортні послуги. Експедиторське обслуговування міжнародних перевезень. Міжнародні транспортні коридори.

Тема 17. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон

Мета і завдання створення спеціальних економічних зон. Світовий досвід використання режимів спеціальних економічних зон. Пільги, що надаються на території вільних економічних зон. Класифікація та характеристика видів вільних економічних зон: експортно-виробничих, туристсько-рекреаційних вільних економічних зон, вільних портів, технопарків, технополісів і бізнес-інкубаторів. Основні офшорні юрисдикції. Офшорні компанії. Цілі використання офшорних компаній. Основні види офшорних компаній. Співпраця офшорної та оншорної компанії. Діяльність офшорних банків. Регулювання співпраці українських резидентів з офшорними компаніями. Законодавчі обмеження щодо співпраці з офшорами.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	сам. роб.			л	п	лаб	сам. роб.	
					інд. завд. (за наявності)						інд. завд. (за наявності)	
1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	
Розділ 1. Зовнішньоекономічна діяльність: суть, регулювання і управління												
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки.	9	2	1	-	6	-	10	1	1	-	8	-
Тема 2. Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	8	-	1	-	7	-	8	-	-	-	8	-
Тема 3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	8	-	1	-	7	-	8	-	-	-	8	-
Тема 4. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	9	2	1	-	6	-	10	1	1	-	8	-
Тема 5. Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності.	9	2	1	-	6	-	8	-	-	-	8	-
Тема 6. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	9	2	1	-	6	-	10	1	1	-	8	-
Тема 7. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	9	2	1	-	6	-	8	-	-	-	8	-
Тема 8. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.	9	2	1	-	6	-	10	1	1	-	8	-
Разом за розділом 1	70	12	8	-	50	-	72	4	4	-	64	-

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	сам. роб.			л	п	лаб	сам. роб.	
					інд. завд. (за наявності)						інд. завд. (за наявності)	
Розділ 2. Організація і техніка здійснення зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві												
Тема 9. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки.	8	2	-	-	6	-	8	-	-	-	8	-
Тема 10. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.	9	2	1	-	6	-	10	1	1	-	8	-
Тема 11. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку.	9	2	1	-	6	-	10	1	1	-	8	-
Тема 12. Компенсаційна торгівля у сфері ЗЕД.	9	2	1	-	6	-	8	-	-	-	8	-
Тема 13. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів.	9	2	1	-	6	-	9	1	1	-	7	-
Тема 14. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства.	10	2	1	-	7	-	10	1	1	-	8	-
Тема 15. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування.	9	2	-	-	7	-	8	-	-	-	8	-
Тема 16. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.	9	2	-	-	7	-	8	-	-	-	8	-
Тема 17. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон.	8	-	1	-	7	-	7	-	-	-	7	-
Разом за розділом 2	80	16	6	-	58	-	78	4	4	-	70	-
Усього годин	150	28	14	-	108	-	150	8	8	-	134	-

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки.	2	1
2.	Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	-	-
3.	Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	-	-
4.	Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	2	1
5.	Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності.	2	-
6.	Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	2	1
7.	Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	2	-
8.	Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.	2	1
9.	Форми виходу підприємств на зовнішні ринки.	2	-
10.	Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.	2	1
11.	Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку.	2	1
12.	Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності.	2	-
13.	Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів.	2	1
14.	Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства.	2	1
15.	Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування.	2	-
16.	Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.	2	-
17.	Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон.	-	-
	Разом	28	4

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки.	1	1
2.	Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	1	-
3.	Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	1	-
4.	Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	1	1
5.	Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності.	1	-
6.	Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	1	1
7.	Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	1	-
8.	Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.	1	1
9.	Форми виходу підприємств на зовнішні ринки.	-	-
10.	Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.	1	1
11.	Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку.	1	1
12.	Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності.	1	-
13.	Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів.	1	1
14.	Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства.	1	1
15.	Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування.	-	-
16.	Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.	-	-
17.	Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон.	1	-
	Разом	14	8

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки.	6	8
2.	Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	7	8
3.	Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	7	8
4.	Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	6	8
5.	Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності.	6	8
6.	Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	6	8
7.	Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	6	8
8.	Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.	6	8
9.	Форми виходу підприємств на зовнішні ринки.	6	8
10.	Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.	6	8
11.	Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку.	6	8
12.	Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності.	6	8
13.	Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів.	6	7
14.	Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства.	7	8
15.	Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування.	7	8
16.	Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.	7	8
17.	Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон.	7	7
Разом		108	134

8. Види контролю і система накопичення балів

№	Вид контрольного заходу/кількість контрольних заходів/кількість балів	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Опитування на практичних заняттях за теоретичним матеріалом курсу. Терміни виконання визначені в межах вивчення матеріалу курсу.	3	10	30
2	Розв'язання на практичних заняттях задач із зовнішньоекономічної діяльності. Терміни виконання визначені в межах вивчення матеріалу курсу.	2	5	10
3	Самостійне проходження тестів у системі Moodle за матеріалами розділів 1, 2.	4	5	20
4	Контрольне тестування за вивченим матеріалом (проводиться по завершенню вивчення курсу на вибір викладача в електронному або письмовому вигляді).	1	25	40
	Розв'язання розрахункової або ситуаційної задачі, виконання різних типів практичних завдань.		15	
Усього		10	-	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Алексеев И. С. Внешнеэкономическая деятельность. Москва : Дашков, 2009. 304 с.
2. Баринов В. А. Внешнеэкономическая деятельность. Москва : Форум, 2009. 192 с.
3. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності : підручник. 3-тє вид., перероб та допов. Київ : Центр навч. літ., 2008. 432 с.
4. Дахно І. І. Зовнішньоекономічний менеджмент : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2012. 568 с.
5. Дідківський М. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посіб. Київ : Знання, 2006. 462 с.
6. Зовнішньоекономічні операції і контракти : навч. посіб. / В. В. Козик та ін. Київ : ЦНЛ, 2004. 608 с.
7. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств : підручник для вузів / І. В. Багрова та ін. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. І. В. Багрової. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 580 с.
8. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. С. О. Гуткевич. Донецьк : Цифрова поліграфія, 2012. 535 с.
9. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦНЛ, 2006. 360 с.
10. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : підручник / за ред. О. А. Кириченка. Київ : Знання, 2005. 493 с.

11. Основи зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака, Т. Спорєка. Київ : Катовіце : ЦУЛ, 2016. 289 с.
12. Пазуха М. Д. Зовнішньоекономічна діяльність. Київ : Центр навч. літ-ри, 2008. 230 с.
13. Ростовский Ю. М., Гречков В. Ю. Внешнеэкономическая деятельность. Москва : Магистр, 2008. 592 с.
14. Руденко Л. В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції : підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Центр навч. літ-ри, 2007. 632 с.
15. Смитиенко Б. М., Поспелов В. К. Внешнеэкономическая деятельность : ученик. 6-е изд. Москва : Academia, 2009. 304 с.

Додаткова:

1. Балабанов И. Т., Балабанов А. И. Внешнеэкономические связи : учеб. пособие. Москва : Финансы и статистика, 2001. 512 с.
2. Внешнеэкономическая деятельность / под ред. проф. Ю. В. Макагона. Донецк : Регион, 2001. 290 с.
3. Внешнеэкономическая деятельность предприятия / под ред. проф. Л. Е. Стровского. 2-е изд., перераб. и доп. Москва : ЮНИТИ, 2002. 823 с.
4. Волкова І. А., Гірчук І. В. Методика аналізу експортно-імпортних операцій в діяльності підприємств. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки*. Житомир, 2010. № 3 (53). С. 53-55.
5. Георгіаді Н. Г. Основи зовнішньоекономічної діяльності: теоретичні основи і при аспекти : навч.-метод. посіб. Львів : Інтелект-Захід, 2006. 260 с.
6. Герчикова И. Организация и техника внешнеторговых операций. Москва : Дело, 2006. 256 с.
7. Дегтярева О. И., Полянова Т. Н., Саркисов С. В. Внешнеэкономическая деятельность : учеб. пособие. Москва : Дело, 2002. 320 с.
8. Дроздова Г. М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2002. 172 с.
9. Довідник ЗЕДівця. 2-е вид., перероб. і доп. Харків : Фактор, 2008. 656 с.
10. Жданов А. Практическое руководство по внешнеэкономической деятельности. Санкт-Петербург : Питер, 2001. 224 с.
11. Захарченко В. И. Менеджмент во внешнеэкономической деятельности : учебное пособие. Харьков : ООО «Одиссей», 2003. 384 с.
12. Зінь Е. А. Основи зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Кондор, 2009. 432 с.
13. Коломацька С. П. Зовнішньоекономічна діяльність в Україні: правове регулювання та гарантії здійснення : навч. посіб. Київ : ВД „Професіонал”, 2004. 288 с.
14. Кузнецова Н. В. Регулирование внешнеэкономической деятельности в Украине : практ. пособие. Київ : СПЛАЙН, 2002. 220 с.
15. Макагон Ю., Ляшенко В., Третьяков С., Сюй Линь Ши, Кравченко В. Региональные экономические связи и свободные экономические зоны : учеб. пособие., доп. Донецк : Дон ГАУ, 2000. 243 с.

16. Михайлик А. Н. Управление внешнеэкономической деятельностью фирмы : учеб. пособие. Москва : МНЭП, ИИК "Калита", 2000. 112 с.
17. Нортон А. Т. Справочник по международным коммерческим контрактам. Киев : ЦНЛ, 2001 400 с.
18. Попов С. Г. Внешнеэкономическая деятельность фирмы. Особенности менеджмента и маркетинга : учеб. пособие. Москва : Изд-во "Ось-89", 2000. 288 с.
19. Попов А. А. Правовые основы внешнеэкономической деятельности : учеб. пособ. для студ. высш. учеб. завед. Харьков, Киев : Бурун и К, КНТ, 2008. 384 с.
20. Управління зовнішньоекономічною діяльністю : навч. посібник / за заг. ред. А. І. Кредісова ; перекл. з рос. Н. Кіт, К. Серажим. Київ : ЦНЛ, 2002. 448 с.

Інформаційні ресурси:

1. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 28.08.2018).
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 28.08.2018).
3. Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua> (дата звернення 28.08.2018).
4. Запорізька обласна державна адміністрація. URL: <http://www.zoda.gov.ua> (дата звернення 28.08.2018).
5. Головне управління статистики у Запорізькій області. URL: <http://www.zp.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 28.08.2018).
6. Український банківський портал. URL: <http://www.banker.com.ua> (дата звернення 28.08.2018).
7. Бізнес : журнал. URL: <http://www.business.ua> (дата звернення 28.08.2018).
8. Експерт : український діловий журнал. URL: <http://www.expert.ua> (дата звернення 28.08.2018).
9. Ділова столиця. URL: <http://www.dsnews.com.ua> (дата звернення 28.08.2018).
10. Комерсант-Україна : газета. URL: <http://www.kommersant.ua> (дата звернення 28.08.2018).
11. Companion : журнал. URL: <http://www.companion.ua> (дата звернення 28.08.2018).
12. Контракти : журнал. URL: <http://www.kontrakty.com.ua> (дата звернення 28.08.2018).
13. Korrespondent.net. URL: <http://www.korrespondent.net> (дата звернення 28.08.2018).

Погоджено

з навчальним відділом

Олеся Олександрівна О.В.
«03» Вересня 2018р.

